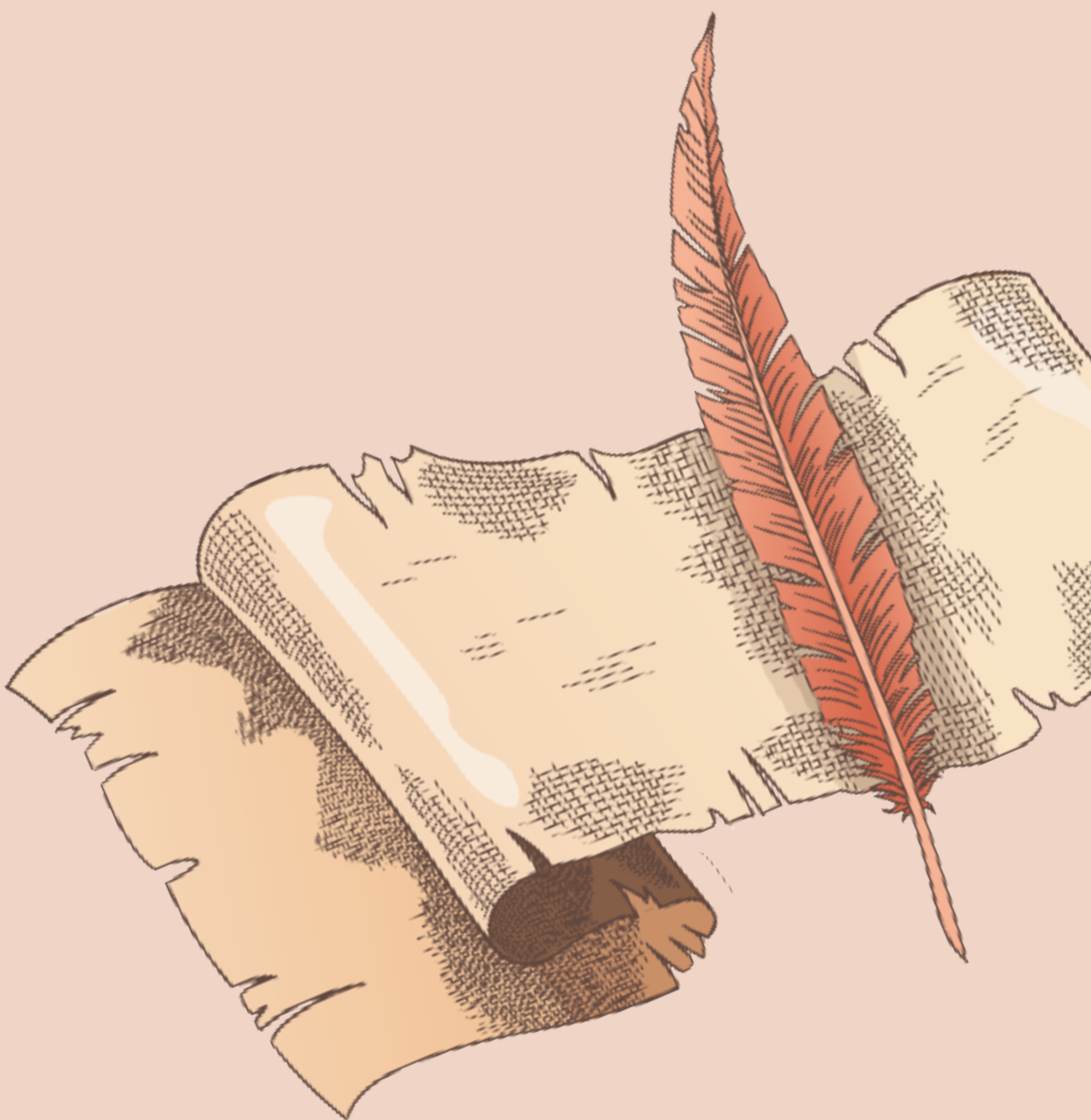

Brevet til hebreerne

Bibelstudie

Den Norske Israelsmisjon

Brevet til hebreerne

Hebreerbrevet er brevet til jødene - og til oss. Eller mer presist: Det er brevet til jøder som tror at Jesus er Messias, og til deg som gjerne vil følge ham som er Messias, Frelser og Herre.

Vi vet ikke sikkert hvem som har skrevet dette brevet. Det sies heller ikke noe om mottaker.

Av innholdet forstår vi imidlertid at avsender og mottaker må kjenne jødenes tradisjoner og tempelets funksjoner.

Mange steder siteres lange avsnitt fra Det gamle testamentet. Derfor har brevet fått sitt navn: Brevet til hebreerne - eller jødene.

Om troens opphavsmann & fullender

Som en liten
veiledning til
lesningen av de
13 kapitlene vil
vi stille to
hovedspørsmål:

a) Hva leste, hørte
og forstod de som
først fikk brevet?

b) Hva kan jeg lære
av det jeg leser, og
hva betyr det for
mitt liv?

Før du leser dagens kapittel:

*Finn deg et stille og rolig sted der
du i minst mulig grad blir forstyrret.

*Be om at Den Hellige Ånd må
vise deg de skattene som ligger
gjemt i Ordet.

God lesning!

Seniorrådgiver Rolf G. Heitmann
rolf@israelsmisjonen.no

Hebreerne 1

01 Sitater fra Det gamle testamentet

Kapittel 1 består av en rekke sitater fra Det gamle testamentet. Kjenner du til eksempler der Gud på en særlig måte har åpenbart seg for, eller talt til jødene gjennom «profetene» (v.1)?

02 Den som er salvet

Messias er et hebraisk ord, og betyr den som er salvet. Det er den samme betydningen og det samme navnet vi bruker når vi omtaler Jesus som Kristus. I det gamle Israel var det prester, konger og profeter som ble salvet som et tegn på at de var innsatt i sin tjeneste av Gud. Slå gjerne opp Salmenes bok, Salme 45,7-8. Kan dette være en profeti om Messias?

03 Budbærere

«Engel» er et gresk ord (angelos) som betyr budbærer. På hvilken måte kan vi si at Jesus er større enn englene?

04 Refleksjon

Englene er budbærere som «sendes ut for å hjelpe dem som skal arve frelsen». Har du møtt noen slike «hjelpere» i ditt liv?

05 Refleksjon

Har du eksempler fra ditt liv der Gud på en særlig måte har talt til deg eller minnet deg på noe?

Hebreerne 2

- 01** **Alt er underlagt Jesus**
Hva tror du dette «alt» er, og hva forteller det om hvem Jesus er? Tror du dette kunne være provoserende for jøder?
- 02** **Jesu lidelse og død**
Finner du noe i denne teksten om hvorfor Jesus måtte lide og dø?
- 03** **Abrahams barn**
Hvem tror du det siktes til når det tales om Abrahams barn og Jesu søsken?
- 04** **Befrikk fra slaveri**
Jødene ble befridd fra slaveriet i Egypt. Hver påske minnes de dette (Jfr. 2. Mos 12). Ser du noen parallell til dette i kapittelet du har lest?
- 05** **Refleksjon**
Det fortelles at Jesus er den som «hjelper dem som blir fristet». Opplever du noen gang å bli fristet?
- 06** **Praktisk**
På hvilken måte kan Jesus være din hjelper i fristelsen?

Hebreerne 3

- 01** **Jesus vs Moses**
Jesus sammenlignes med Moses. Ser du noen likheter og forskjeller?
Se gjerne 5 Mos 18,15
- 02** **Guds hus**
Mottakerne av dette brevet kalles for «Guds hus», bygd av Gud selv, med Moses som tjener og Jesus som bestyrer. Hva forteller dette oss om hvem jødene er, og hva tror du dette betyr for deg?
- 03** **Refleksjon**
Kapittelet forteller om jødenes vandring gjennom ørkenen, og hvordan de gikk bort fra Guds veier eller «falt fra». Kan dette lære deg noe om ditt forhold til Gud?
- 04** **Praktisk**
Det står at vi skal oppmuntre hverandre hver dag. På hvilken måte kan jeg være til oppmuntring for andre så de blir bevart i troen?
- 05** **Praktisk**
Tenk gjerne ut en person som du vil oppmuntre i dag!

Hebreerne 4, 1-13

01 **Hviledagen**
Gud hvilte på den syvende dagen etter at han hadde fullført skapelsen (1 Mos 2,1-3). Jødene kaller dagen for sabbaten, som altså er en annerledes dag. Tallet 7 representerer det fullkomne og fullendte. Hver 7. dag (sabbat) skal være en helligdag og hviledag. Hvert 7. år (sabbatsåret) skal også jorda hvile (3 Mos 25,4), og hvert 50. år (7x7 år) er det jubelår eller frigivelsesår (3 Mos 25,8 ff) med frihet for alle.

02 **Hvile**
De fleste kristne feirer søndagen som helligdag og hviledag; dagen da Jesus stod opp av graven og gav oss del i det nye livet. Hva betyr det for deg at søndagen er hviledag - og helligdag?

03 **Hva menes med hvile?**
Hva tror du «hvile» betyr når teksten sier at det «fremdeles er en sabbatshvile i vente for Guds folk»? Kan du forestille deg en slik fremtid?

04 **Ørken**
Ikke alle ørkenvandrerne nådde frem til løftets land. Hva tror du grunnen var til det?

05 **Forutsetning**
Hva er forutsetningen for at du skal nå frem til den store hvilen?

DEN STORE ØVERSTEPRESTEN

Hebreerne 4,14-5,10

- 01** **Aron**
Aron, bror til Moses, ble innsatt som den første øverstepresten. Slå gjerne opp 3 Mos 9,7. Hvordan vil du beskrive øversteprestens oppgave?

- 02** **Jesus som øversteprest**
Hvorfor tror Jesus kalles «øversteprest»?

- 03** **Aron og Jesus**
Hva tror du er forskjellen på Aron og Jesus?

- 04** **Refleksjon**
Hvilke konsekvenser får det for deg at Jesus er innsatt som øversteprest?

STÅ FAST I TROEN!

Hebreerne 5,11-6,20

- 01** **Demonstrasjonsfolk**
Bibelhistorien lærer oss om et folk som veksler mellom lydighet og ulydighet, troskap og tro- løshet, fall og oppreisning. Men historien viser også hvordan Gud reiser opp, tilgir og fornyer sitt folk, jødene. Derfor kalles gjerne jødene for «Guds demonstrasjonsfolk» Hva tror du dette betyr?
- 02** **Nøkkel**
Hva tror du nøkkelen er for å hindre frafall fra troen?
- 03** **Praktisk**
På hvilken måte kan du vokse i troen og nå «fram mot full modenhet»?
- 04** **Refleksjon**
Teksten advarer oss mot likegyldighet (6,12). Kjenner du noen gang på likegyldighet i ditt forhold til Gud og troen?

BÅDE KONGE OG PREST

Hebreerne 7

- 01 Melkisedek**

Les historien om Melkisedek (den rettfærdige kongen) som velsigner Abraham (1 Mos 14,17-20). Hvorfor tror du Jesus sammenlignes med Melkisedek?
- 02 Konge**

Melkisedek var konge i Salem (Jerusalem). «Salem» er samme ord som «Sjalom», fred. Kan dette også si oss noe om hvilken konge Jesus er?
- 03 Jesus**

Hvorfor kan vi si at Jesus er annerledes enn alle andre prester og konger?
- 04 Praktisk**

Hva betyr det for deg at Jesus er konge?

Hebreerne 8

- 01** **Pakt**
I Bibelen har vi mange eksempler på hvordan Gud inngår avtaler med folket sitt, både gjensidige og ensidige. Vi kaller gjerne dette «pakter». Guds pakt med Israel (det jødiske folk) som ble inngått ved Sinaifjellet, kan du lese om i 2 Mos 19,1-6. Hva kjennetegner denne pakten?
- 02** **Ny pakt**
Profeten Jeremia taler om en ny og annerledes pakt (Jer 31,31 ff). Kapitlet du har lest siterer profeten. Hva er det som kjennetegner denne pakten til forskjell fra Sinai-pakten?
- 03** **Hvorfor**
Hvorfor tror du det var nødvendig med «en ny pakt»?
- 04** **Jesus - mellommann**
Jesus beskrives som «mellommann». Hva tror du det betyr?
- 05** **Praktisk**
Et kjennetegn ved den nye pakten er at «de alle skal kjenne Herren». Hva betyr det for deg å kjenne Herren?

Hebreerne 9

- 01** **Yom Kippur**
En gang hvert år – og bare denne gangen – gikk øverstepresten inn i tempelets innerste rom; bak forhenget. Det aller helligste rom. Ingen andre hadde adgang dit. Han skulle slakte offerdyret og skvette blodet på soningsstedet og slik «gjøre soning for helligdommen på grunn av israelittenes renhet, lovbruddene og alle syndene deres (3 Mos 16,16). Den store forsoningsdagen (Jom Kippur) er fortsatt den viktigste helligdagen for jødene. Hvorfor tror du denne dagen er så viktig?
- 02** **Tilgivelse**
«Uten at blod blir utøst, er det ingen som får tilgivelse» (v. 22). Hva forteller dette deg om hvorfor Jesus måtte dø?
- 03** **Revnet forheng**
Da Jesus døde, revnet forhenget inn til det aller helligste, fra øverst til nederst (Mat 27,51). Hvilken virkning tror du dette kom til å få for jødenes offerpraksis og tro? Og hva forteller det deg om hvem Jesus er?
- 04** **Den himmelske helligdom**
I den himmelske helligdommen sies det at Jesus «trer fram for Guds ansikt for vår skyld». Altså for din skyld! Hva tror du skjer i det «møtet»?

OFRET ÉN GANG FOR ALLE

Hebreerne 10,1-18

- 01** **Loven**
Uttrykket «Loven» kan bety flere ting. Vi tenker vanligvis på de 10 budene, men for jødene er Loven (Toraen) både bud og forskrifter, løfter og velsignelse. Det er alt som er skrevet i Mosebøkene, inklusiv jødenes egen historie og Guds handling med dem. Likevel innledes dette kapittelet med å si at Loven bare er en skygge av alt det gode som skulle komme. Hva tror du menes med det?
- 02** **Offer**
Hva betyr det for deg at Jesus har båret frem et offer «en gang for alle» og har inntatt sin posisjon ved Guds side (v 12)?
- 03** **Fullkommen**
Jesus har «gjort dem som helliges fullkomne». Ser du på deg selv som fullkommen? Hva tror du er grunnen til at Hebreerbrevet omtaler «de hellige» på denne måten?

NY FRIMODIGHET

Hebreerne 10,19-39

- 01** **Moseloven gjelder fortsatt**
Selv om Jesus er den nye presten, den nye kongen og det nye offeret, er det ikke alt som er erstattet. Moseloven gjelder fortsatt (v. 28). Hvorfor er det så viktig å leve etter Guds bud?

- 02** **Utvalgt folk**
Som utvalgt folk, har jødene måttet tåle mye lidelse. Vilåårene for den kristne kirke beskrives også ofte med forfølgelse og lidelse, noe mange kristne i dag erfarer. Hva er det som gir trøst i en slik situasjon?

- 03** **Refleksjon**
Opplever du motstand fordi du er kristen? Synes du det er vanskelig å være frimodig om troen på Jesus blant venner og familie?

- 04** **Praktisk**
Jesus har «innviet en ny og levende vei» (v. 20) som gjør at vi kan tre frem for Gud med frimodighet. Har du noe som du ønsker å fortelle Gud i dag? Tror du Gud har noe han vil si til deg?

Hebreerne 11

- 01** **Tro**
Tro måles av og til i styrke (kvantitet): Sterk eller svak tro. Kanskje er det like viktig å beskrive troen ut fra innholdet (kvalitet): Troens innhold og forankring. Ser du noen eksempler i teksten på hva tro handler om?
- 02** **Refleksjon**
Tro handler ikke først og fremst om rett forstand, men om rett relasjon; ikke om kunnskap, men om kjennskap. Hva betyr det for deg å tro?
- 03** **Refleksjon**
I Bibelen finnes det mange forbilder og «troshelter». Har du noen forbilder som har betydning eller betyr noe for ditt trosliv?

Hebreerne 12

- 01 Fellesskap**
Vi tenker ofte at troen og frelsen er en personlig (og delvis privat) sak: «Jeg tror ...» I Bibelen handler det ofte om felles, kollektiv tro: «Vi tror ...» Hva er forskjellen? Hvorfor tror du det er viktig å tilhøre et fellesskap av troende?
- 02 Det nye tempelet**
Sinai og Sion: Fjellene der Gud særlig åpenbarer seg og slutter sin pakt med folket. Sion er ensbetydende med Jerusalem, men brukes ofte som navn på stedet for Guds tempel og Guds nærvær. Ved sin død og oppstandelse har Jesus reist et nytt «tempel» (Joh 2,19-22). Gud har på nytt tatt bolig blant oss. Hva kjennetegner den nye virkeligheten, jfr. v. 22-24 ?
- 03 Refleksjon**
Israels historie handler i stor grad om hvordan Gud handler med, tar seg av og oppdrar sitt folk. På hvilken måte kan jeg si at Gud er en god Far som oppdrar meg?
- 04 Refleksjon**
Englene er budbærere som «sendes ut for å hjelpe dem som skal arve frelsen»
Har du møtt noen slike «hjelpere» i ditt liv?
- 05 Praktisk**
Hvordan kan vi oppdra og oppmuntre hverandre på troens vei?

Hebreerne 13

- 01** **Refleksjon**
Det siste kapittelet i Hebreerbrevet handler om formaninger til hvordan vi skal leve etter Guds vilje: Søskenkjærlighet, gjestfrihet, omsorg for fanger og mishandlede, seksuell praksis, nøysomhet, respekt og lydighet mot våre ledere.
Hvor aktuelle tenker du at disse formaningerne er i ditt liv?
Hva er forskjellen? Hvorfor tror du det er viktig å tilhøre et fellesskap av troende?

- 02** **Refleksjon**
Hva tror du det betyr å bære Jesu «vanære» (v. 12-13)?

- 03** **Praktisk**
Han som skriver brevet til hebreerne ber om forbønn (v.19).
Er det noen du særlig skal be for denne dagen?
Har du noe du vil be om forbønn for, og som du vil dele med en annen?

Refleksjon

- 01** Oppsummering
Hvordan vil du oppsummere brevet med to setninger?
- 02** Eget liv
Skriv ned fem lærdommer du tar med deg fra brevet.
- 03** Praktisk
Hva kan du gjøre for å la det du har lært bli en del av deg? Sett deg gjerne noen mål, og konkrete tips for å komme dit.

